

JAARVERSLAG 2021

KENNISCENTRUM KRAAMZORG

Antareslaan 69 2132 JE Hoofddorp

www.kckz.nl

088-0076300

info@kenniscentrumkraamzorg.nl

'HET HIER EN NU IS
ZO BELANGRIJK IN DE
KRAAMPERIODE'

○ INLEIDING

We kijken in dit jaarverslag van het Kenniscentrum Kraamzorg (KCKZ) over 2021 terug op een jaar dat helaas weer gedomineerd werd door de coronapandemie. Een groot deel van de werkzaamheden werd hierdoor bepaald. In wisselende samenstelling werkend op kantoor en voor een groot deel vanuit huis heeft het team KCKZ zich het afgelopen jaar ingezet om de sector van de benodigde informatie te voorzien in landelijke protocollen en handreikingen. Ook verstuurden we in december de uitnodiging voor een Boostervaccinatie aan ZZP-werkende kraamverzorgenden.

Daarnaast liepen de reguliere werkzaamheden door, (her)registratie in het kwaliteitsregister en de accreditatie van scholingen evenals het vertegenwoordigen van de sector op het gebied van de inhoud van de kraamzorg in werkgroepen en commissies.

Verder organiseerden we dialoogsessies met kraamverzorgenden en verzamelden waardevolle informatie voor nu en de toekomst door met hen in gesprek te gaan over relevante thema's.

In dit jaarverslag lichten we het bovenstaande toe aan de hand van de zes beleidsterreinen waarop het KCKZ nu al bijna 10 jaar actief is.

Hoofddorp, juni 2022

Esther van der Zwan
Directeur Kenniscentrum Kraamzorg

● INHOUD

2.

ORGANISATIE (STRUCTUUR) 5

2.1 Bestuur	5
2.2 Dagelijkse leiding	6
2.3 Freelancers	6
2.4 Vrijwilligers	6
2.5 Beleidscommissie	6

3.

STRATEGIE KENNISCENTRUM KRAAMZORG 7

3.1 Kwaliteit	7
3.1.1 Kwaliteitsregister kraamverzorgenden	7
3.2 Scholing	7
3.2.1 (Her)registratie kraamverzorgenden	7
3.2.2 Accreditatie (opleidings-)instellingen	7
3.2.3 Beroepscompetentieprofiel	8
3.2.4 Opleidingen	8
3.3 Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht	9
3.3.1 Landelijke monodisciplinaire protocollen	9
3.3.2 Landelijke multidisciplinaire richtlijnen	9
3.3.3 Inhoudelijke samenwerkingspartners	10
3.3.4 Kraamzorg op Maat	10
3.3.5 Website en overige communicatie	11
3.3.6 Special	11
3.3.7 Congressen MetZorg	11
3.4 Ketensamenwerking	12
3.5 Onderzoek	12
3.6 Innovaties	13
3.6.1 Digitale kraamzorg	13
3.6.2 Kraamverzorgenden van de toekomst	13

4.

FINANCIËN 14

4.1 Vaste inkomsten	14
4.2 Subsidies	14
4.3 Sponsoring	15

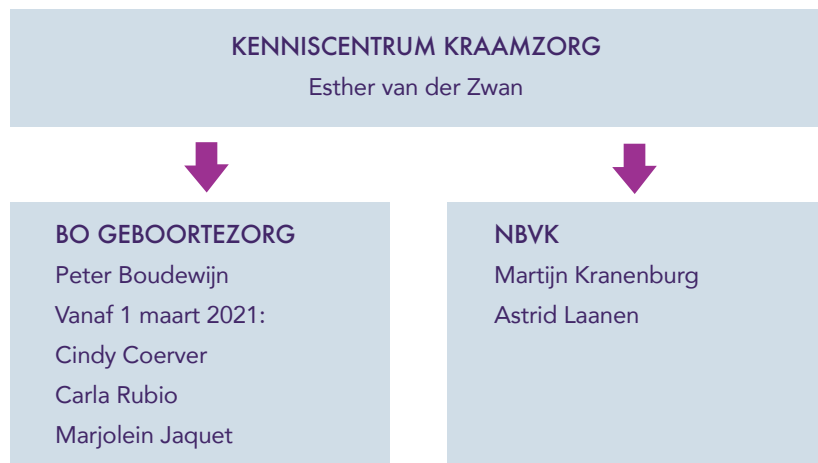
5.

TOT SLOT 15

Bijlage:	
Balans	16
Staat van baten en lasten	17

2. ORGANISATIE(STRUCTUUR)

De bestuurlijke structuur van het Kenniscentrum Kraamzorg (KCKZ) ziet er in de verslagperiode als volgt uit:

2.1 BESTUUR

De Brancheorganisatie Bo Geboortezorg (BO) vaardigt maximaal vier personen af in het bestuur van de stichting, de Nederlandse Beroepsvereniging voor Kraamverzorgenden (NBvK) vaardigt twee personen af. Het bestuur is in de verslagperiode drie maal (digitaal) bijeen geweest voor een vergadering met de directeur van het Kenniscentrum Kraamzorg.

Het bestuur van Stichting Kenniscentrum Kraamzorg is in de verslagperiode als volgt samengesteld:

Peter Boudewijn	(RST/Bo Geboortezorg)	voorzitter/penningmeester
Martijn Kranenburg	(NBvK)	bestuurslid
Astrid Laanen	(NBvK)	bestuurslid
Cindy Coerver	(Cicogna Kraamzorg/Bo Geboortezorg)	bestuurslid
Carla Rubio	(De Zorgboog/Bo Geboortezorg)	bestuurslid
Marjolein Jaquet	(Arons Zorg/Bo Geboortezorg)	bestuurslid

In maart 2021 zijn drie nieuwe bestuursleden toegetreden, sindsdien is de bestuurs-samenstelling van het Kenniscentrum Kraamzorg compleet.

2.2 DAGELIJKE LEIDING

De directeur is verantwoordelijk voor de richting van het Kenniscentrum Kraamzorg en legt verantwoording af aan het bestuur. Zij geeft, in samenwerking met het bestuur, invulling aan de missie, visie en doelstellingen en het daaruit voortvloeiende strategische beleid van het Kenniscentrum Kraamzorg en draagt zorg voor structurele financiering.

De personele samenstelling van het Kenniscentrum Kraamzorg is in 2021 ongewijzigd gebleven. Als kleine slagvaardige organisatie heeft het Kenniscentrum Kraamzorg de beschikking over een directeur, secretaris, senior beleidsadviseur en twee managementassistentes.

Het team van vijf medewerkers verrichtte de werkzaamheden wisselend vanuit het kantoor in Hoofddorp of thuis werkplek.

De dagelijkse leiding van het Kenniscentrum Kraamzorg bestaat op 31 december 2021 uit:

Esther van der Zwan	directeur	28 uur
Mirjam Duindam	secretaris	24 uur
Betty de Vries	beleidsadviseur	24 uur
Daisy Luiten	managementassistente	24 uur
Barbara de Ruiter	managementassistente	24 uur

2.3 FREELANCERS

De kennis en expertise voor onderhoud van de website, de app, de leeromgeving, en op juridisch en financieel gebied wordt ingehuurd. De inhoudsdeskundigen voor de Accreditatiecommissie en voor andere inhoudelijke werkzaamheden zijn freelance aan het Kenniscentrum Kraamzorg verbonden.

2.4 VRIJWILLIGERS

Dit verslagjaar is er geen gebruik gemaakt van vrijwilligers uit het veld. In alle vaste commissies van het Kenniscentrum Kraamzorg worden de leden inmiddels betaald voor de werkzaamheden

2.5 BELEIDSCOMMISSIE

De huidige leden zijn vertegenwoordigers vanuit de kraamcentra (praktijkopleider en/of kraamverzorgende), ZZP'ers, de beleidsadviseur KCKZ en de beleidsmedewerkers van het KCKZ. De leden beschikken over specifieke kennis die nodig is om gevraagd en ongevraagd advies kunnen geven over de beleidsterreinen:

- Kwaliteit
- Scholing
- Inhoud ontwikkeling en kennisoverdracht
- Ketensamenwerking
- Onderzoek
- Innovatie

Met de input vanuit de beleidscommissie houdt het Kenniscentrum Kraamzorg aansluiting bij de dagelijkse praktijk voor kraamverzorgenden. De Beleidscommissie heeft dit verslagjaar drie keer digitaal vergaderd waarbij de nadruk lag op de aanpassing en ontwikkeling van (nieuwe) protocollen. Ook zijn leden van de beleidscommissie actief betrokken bij de informatievoorziening rondom Covid-19.

3. STRATEGIE VAN HET KENNISCENTRUM KRAAMZORG

Samen met het bestuur is dit jaar samen een nieuw Meerjarenbeleidsplan voor de periode 2021-2025 ontwikkeld en vastgesteld. Dit Meerjarenbeleidsplan is leidend voor de activiteiten van het Kenniscentrum Kraamzorg. Voor elk van de zes beleidsterreinen volgt hieronder het verslag van de activiteiten die in 2021 hebben plaats gevonden.

3.1 KWALITEIT

3.1.1 KWALITEITSREGISTER KRAAMVERZORGENDEN

Eind 2021 stonden er 8711 kraamverzorgenden in het Kwaliteitsregister.

3.2 SCHOLING

Op het gebied van scholing werd er ook dit jaar veel van kraamverzorgenden, kraamzorgorganisaties en opleiders gevraagd door de beperkingen in verband met Covid-19. Het volgen van scholing door middel van webinars en e-learning neemt gestaag toe maar het aantal accreditatie aanvragen voor bij- en nascholingen ligt in totaliteit ver onder het gemiddelde van aanvragen dat het Kenniscentrum Kraamzorg jaarlijks ontvangt en beoordeelt.

3.2.1 HERREGISTRATIE KRAAMVERZORGENDEN

De beperkingen rondom Covid-19 heeft grote invloed gehad op de voortgang herregistratie in het kwaliteitsregister voor kraamverzorgenden. De kraamverzorgenden die in 2020 uitstel voor herregistratie kregen, moesten in 2021 alsnog scholing gaan volgen om het dossier compleet te maken. Scholing met praktische vaardigheden zoals acute verloskunde en kinder EHBO/ Reanimatie werd rondom de lockdown periodes georganiseerd en gevolgd. Kraamverzorgenden, kraamzorgorganisaties en opleiders hebben zich enorm ingespannen om dit te realiseren en zijn er met elkaar in geslaagd dat de grootste groep kraamverzorgenden geherregistreerd is. Het geheel heeft tot extra werkzaamheden voor het bureau Kenniscentrum Kraamzorg geleid door extra mail en telefoonverkeer voor de medewerkers die afwisselend

thuis of op kantoor werkten. Eind 2021 stonden er ruim 8700 kraamverzorgenden in het kwaliteitsregister. Aan het einde van de herregistratie periode zien we een (kleine)afname van het totaal aantal werkzame kraamverzorgenden dat in het register ingeschreven staat en actief werkzaam is in de sector.

3.2.2 ACCREDITATIE (OPLEIDINGS-)INSTELLINGEN

De Accreditatiecommissie is ongewijzigd ten opzichte van vorig jaar en bestaat uit de beleidsadviseur van het Kenniscentrum Kraamzorg, twee leden en twee extra externe adviseurs. Zij leveren specifieke didactische en inhoudelijke kennis. Daarnaast kan de commissie terugvallen op deskundigen met kennis op verschillende specialistische terreinen. Gezien de toename van aanvragen voor e-learning en webinars is er een aangescherpt beoordelingskader voor scholingen opgesteld. Dit is geen statisch document, het wordt aan de hand van relevante inzichten en ervaringen aangepast.

De visitatie van scholingen vond veelal digitaal plaats, in een enkel geval was het fysiek bijwonen mogelijk.

In 2021 zijn er 12 scholingen gevisiteerd over de volgende thema's:

- Borstvoeding (3X)
- Ondersteuning bij verlies
- Hechting
- Acute verloskunde met partusassistentie (2x)
- Acute verloskunde voor de kraamzorg
- Kraamzorg in de multiculturele samenleving
- Hyperbilirubinemie
- Fysiologie en pathologie van de baring & SBS
- Werkbegeleiding

3.2.3 BEROEPSCOMPETENTIEPROFIEL (BCP)

Het Beroepscompetentieprofiel is leidend voor de Kwalificatiedossiers van zowel de branche-erkende opleiding als de initiële opleiding tot kraamverzorgende via de ROC 's.

In 2021 hebben we deelgenomen aan de klankbordgroep en regiegroep voor het project indicatiestelling en voor het project partuspoules. De uitkomsten hiervan, die in 2022 verwacht worden, zijn van belang om het huidige Beroepscompetentieprofiel dat dateert uit 2016 op onderdelen aan te passen. Hiermee borgen we dat deze ontwikkelingen op termijn ook meegenomen worden in de opleiding tot kraamverzorgende.

3.2.4 OPLEIDINGEN

3.2.4.1 EXTERNE OPLEIDINGEN

Branche erkende opleidingen en MBO opleidingen

In 2021 zijn de ROC's gestart met het aanbieden van de Verzorgende IG opleiding op basis van een vernieuwd kwalificatiedossier met keuzedeel Kraamzorg. Door de herstructurering van het MBO onderwijs is de opleiding Verzorgende IG een generieke opleiding geworden waarbij het keuzedeel Kraamzorg binnen óf aansluitend aan de opleiding te volgen is. De inhoud en tijdsinvestering voor de studenten is minder uitgebreid dan de uitstroomvariant of brancheverbijzondering die voorheen bestond. Dit is een ontwikkeling die wij vanuit het Kenniscentrum Kraamzorg monitoren en waar we met BO Geboortezorg en de opleiders gezamenlijk in optrekken met als doel de kwaliteit van het vak kraamverzorgende op peil te houden.

Met de erkenning van de branche-erkende opleiding door het College Zorg Opleidingen (CZO) is na de overgangsperiode een beperkter aantal opleiders overgebleven die de opleiding kunnen en mogen aanbieden. Zij zorgen we voor hetzelfde volume van instroom van herintredende kraamverzorgenden in het vak die zich vervolgens inschrijven in het kwaliteitsregister. Het Kenniscentrum Kraamzorg is en blijft betrokken bij de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs. We sluiten de eisen voor instroom in het kwaliteitsregister aan op de actuele stand van zaken binnen het onderwijs en zorgen voor het continue leren en door ontwikkelen van de individuele kraamverzorgende.

3.2.4.2. INTERNE OPLEIDINGEN

E-learning Kenniscentrum Kraamzorg

- In 2021 hebben we de door het Kenniscentrum Kraamzorg zelf ontwikkelde e-learnings succesvol gemigreerd naar een nieuw LMS systeem. Dit LMS systeem is gekoppeld aan de website van het KCKZ (leeromgeving KCKZ) en daardoor eenvoudiger te raadplegen door kraamverzorgenden. Voor het KCKZ is het een goedkoper alternatief voor het bestaande systeem dat door een externe partij werd onderhouden.
- De e-learning "Borstvoeding in kwetsbare situaties", die ontwikkeld is in samenwerking met Philips Health Care, is ook in 2021 gratis beschikbaar gesteld voor de kraamverzorgenden en in totaal 714 keer gemaakt. De e-learning is al een aantal jaren beschikbaar en door het overgrote deel van de kraamverzorgenden in de sector inmiddels succesvol afgerond.
- In mei 2021 introduceerden we samen met de Stichting Lezen de e-learning "Taalstimulering door voorlezen" voor kraamverzorgenden. Deze gratis e-learning ondersteunt kraamverzorgenden om ouders te stimuleren om voor te lezen aan hun kind (0-4 jaar). Ouders spelen een grote rol bij de taalontwikkeling van hun kind en kraamverzorgenden kunnen ouders bewust maken van de rol en het belang van voorlezen. Het stimuleren van voorlezen draagt bij aan het terugdringen van laaggeletterdheid. De e-learning is in 2021 in totaal 797 keer gemaakt.
- In 2021 is de e-learning Geboortezorg in kwetsbare situaties 1296 keer gemaakt. Deze e-learning is door het Kenniscentrum Kraamzorg inhoudelijk ontwikkeld in samenwerking met Pampers en is in oktober 2021 uitgebreid met twee verdiepingsmodules: Geboortezorg bij de jonge ouder is in 2021 in totaal 960 keer gemaakt en Geboortezorg bij de ouder met een licht verstandelijke beperking 986 keer. Ook de verdiepingsmodules staan gratis ter beschikking voor kraamverzorgenden.

3.3 INHOUD, ONTWIKKELING EN KENNISOVERDRACHT

3.3.1 LANDELIJKE MONODISCIPLINAIRE PROTOCOLLEN

De ontwikkelingen rondom Covid-19 en de door het kabinet aangekondigde maatregelen zijn ook in 2021 weer verwerkt in praktische werkinstructies voor de kraamzorgsector.

De afstemming over de inhoud vond plaats in de Taskforce Covid-19 waarin we samenwerkten met Bo Geboortezorg en een afvaardiging van leden en de NBvK. De nadruk lag hierbij op de wijzigende quarantaineadviezen en het gebruik van Persoonlijke beschermingsmaatregelen (PBM).

Nieuwe protocollen en handelingen zijn er in 2021 ontwikkeld over de volgende onderwerpen:

Zorgprotocollen:

- Partusassistentie bij een bad bevalling
- Assisteren bij een Lotusgeboorte
- Postpartum psychose

Handelingen:

- Pasgeborene baden onder de douche
- Schoonmaken materialen ten behoeve van de baby

'ZORG OP MAAT MOET
GAAN OVER DE INHOUD
VAN DE ZORG'

3.3.2 LANDELIJKE MULTIDISCIPLINAIRE RICHTLIJNEN

Het Kenniscentrum Kraamzorg werkte mee aan de ontwikkeling van richtlijnen en/of factsheets of is gevraagd inhoudelijk commentaar te leveren over:

- Ontwikkeling Multidisciplinaire richtlijn modules Hyperbilirubinemie
- Factsheet Hypoglycemie
- Implementatie nieuwe afspraken Vitamine K
- Richtlijn extreme vroeggeboorte
- Richtlijn modules beleid 41 weken
- Wijzigingen Hiepriik
- Ontwikkeling Multidisciplinaire richtlijn modules Spontane Vaginale Baring;
- Ontwikkeling Multidisciplinaire richtlijn Postnatale zorg
- Ontwikkeling protocol Samenwerking bij kindbeschermingsmaatregelen rondom de geboorte

3.3.3 INHOUDELIJKE SAMENWERKINGSPARTNERS

Met de inhoudelijke samenwerkingspartners in de Geboortezorg is nauw samengewerkt om de sector te vertegenwoordigen en te informeren over relevante ontwikkelingen in de geboortezorg. We hebben hernieuwd kennisgemaakt met de nieuwe directie van de KNOV en de Nederlandse Vereniging voor Lactatiekundigen (NVL) en contact gelegd met de Patiëntenfederatie en Geboortebeweging en Pharos om intensiever samen te werken op specifieke dossiers.

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft in 2021 (voornamelijk digitaal) de sector vertegenwoordigd als:

- Lid van de Borstvoedingsraad;
- Lid van de Task Force Rookvrij opgroeien;
- Lid Klankbordgroep VSV monitor Taskforce rookvrij opgroeien;
- Lid Klankbordgroep Voed je baby;
- Lid Klankbordgroep Promise van het Longfonds;
- Lid Klankbordgroep Richtlijn kwetsbare Geboortezorg KNOV/V&VN;
- Lid Klankbordgroep project Partuspoule
- Lid werkgroep ministerie VWS kansrijke start;
- Lid expert- en stuurgroep GGD-GHOR depressiepreventie aanstaande en pas bevallen moeders;

- Lid werkgroep KNOV/SVA vroeg signalering bij zwangerschap (alcohol preventie) (nu Taskforce alcohol vrije start);
- Lid werkgroep KNOV postnatale zorg na sectio;
- Lid werkgroep implementatietraject vaccinatiebeleid Vitamine K;
- Lid werkgroep SBB, keuzedeel MBO verdieping Kraamzorg;
- Lid werkgroep AVAG;
- Lid stuurgroep Swing studie;
- Lid van de taskforce Covid-19
- Lid stuurgroep Voice studie
- Lid adviesgroep (perinatale) kinderbescherming TNO/AMC;
- Lid Werkgroep implementatie richtlijn Postnatale Zorg
- Lid werkgroep Richtlijn Post Partum Depressie
- Lid van de Projectgroep Babyconnect;
- Lid van Project-en stuurgroep Indiceren in de Kraamzorg
- Lid van de Klankgroep GIZ geboortezorg
- Lid van Redactie groeigids
- Lid van Redactie boek over acute verloskunde
- Deelnemer aan Stakeholdersbijeenkomst TNO;
- Deelnemer aan interview over interconceptiezorg
- Deelnemer aan maaksessie klantroute
- Deelnemer aan sessie over kwetsbaarheid vanuit RIVM
- Deelnemer aan VIMP implementatie van Het project 'Kansrijke start voor ieder gezin'
- Deelnemer aan Lancering Netwerkkartaal en Zelfscan Implementatie Flexibele kraamzorg

3.3.4 KRAAMZORG OP MAAT

Het Kenniscentrum Kraamzorg levert inhoudelijke input in de projectgroep Indiceren in de kraamzorg die in 2020 van start is gegaan onder leiding van Bo Geboortezorg. Doel is komen tot een nieuwe manier van indiceren van kraamzorg die aansluit bij de behoeftes van de cliënt, de sector en ketenpartners. In het project wordt de uitkomsten van de eerder uitgevoerde Zon-Mw-onderzoeken samengebracht en vormen input voor een nieuwe manier van indiceren. Hiermee kan op termijn Kraamzorg op maat worden geïndiceerd en geleverd.

3.3.5 WEBSITE, E-NIUWSBRIEF / DIGITALE COMMUNICATIE

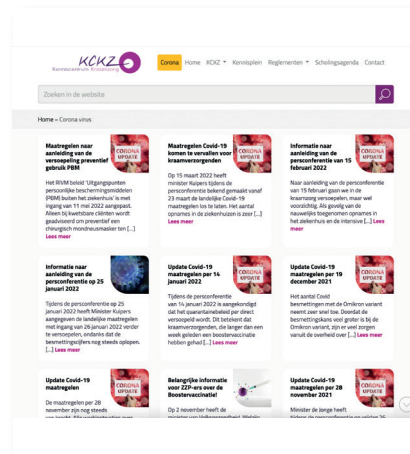
De website, www.kenniscentrumkraamzorg.nl, geeft toegang tot het Kwaliteitsregister, de Accreditatiesystematiek, de scholingsagenda, de Landelijke Protocollen en Handelingen en sinds dit jaar ook de leeromgeving KCKZ. Daarnaast worden er nieuwsberichten over inhoudelijke en overige interessante onderwerpen voor kraamverzorgenden op geplaatst.

Met een website bezoekersaantal van gemiddeld 10.000x per maand bereiken we de kraamverzorgenden die in het kwaliteitsregister ingeschreven staan, de kraamzorgorganisaties en overige stakeholders. Deze groep ontvangt de berichten ook via de nieuwsbrief. Daarnaast plaatsen we de berichten uit de nieuwsbrief en van de website op de Facebookpagina van het Kenniscentrum Kraamzorg. Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft een grote groep trouwe volgers op Facebook, eind 2021 waren dat er 5075.

Deze volgers lezen de berichten van het Kenniscentrum Kraamzorg die op Facebook gepost worden en reageren daar actief op.

We plaatsen de berichten ook op LinkedIn (371 connecties) en Instagram (1035 volgers) Op deze manier maken we gebruik van alle kanalen om informatie te delen.

De nadruk van de informatievoorziening in 2021 lag op de Corona berichtgeving. Na iedere persconferentie informeerden we de beroepsgroep over de consequenties van de aangekondigde verscherping of versoepeling van maatregelen. Alle informatie is gebundeld en eenvoudig terug te lezen op de aparte Corona pagina van de website.

3.3.6 SPECIAL KRAAMSUPPORT

De samenwerking met het vakblad Kraamsupport is voortgezet en heeft ook dit jaar weer tot drie inhoudelijk interessante Specials geleid. Er zijn twee Specials ontwikkeld met medewerking van inhoudelijke samenwerkingspartners;

- Starten met Borstvoeding in samenwerking met het Voedingscentrum
- Digitale gegevensuitwisseling in de Geboortezorg in samenwerking met Babyconnect.

De december Special is volledig door het KCKZ samengesteld op basis van de uitkomsten van de eerder dit jaar gehouden dialoogsessies met kraamverzorgenden;

- Ontwikkelingen, waarden en perspectieven op het vak kraamzorg, door en voor kraamverzorgenden.

3.3.7 CONGRESSEN METZORG

Na meerdere keren uitstel door Covid-19 vond op woensdag 3 november het congres Zorg rondom de Geboorte plaats op de locatie Apenheul in Apeldoorn. De samenwerking met Congressen MetZorg om kleinschalige congressen op verschillende locaties in Nederland te organiseren blijkt een groot succes. Onder de deelnemers was er groot enthousiasme over de inhoud van het programma en de selectie van sprekers voor het plenaire en workshop gedeelte. Daarnaast was het voor alle aanwezigen bijzonder prettig om elkaar weer te ontmoeten en ervaringen uit te kunnen wisselen.

'SUPER FUN DAT HET WEER KON, LANG NAAR UITGEKEKEN, ZO FUN OM WEER MET JE WERK BEZIG TE ZIJN'

3.4 KETENSAMENWERKING

We hebben de contacten met de KNOV en de NVL dit jaar weer aangehaald na de bestuurswisselingen binnen deze verenigingen.

Met de belangrijkste ketenpartners werkt het KCKZ samen op het gebied van kwaliteit- en deskundigheidsbevordering én zorginhoud. Het KCKZ vertegenwoordigt de sector kraamzorg bij multidisciplinair overleg (zie overzicht in 3.3.3.) en in werkgroepen en informeert de gehele sector over belangrijke ontwikkelingen op dit gebied. Denk hierbij aan het opnemen van informatie in de zorgprotocollen, handelingen en handreikingen.

Binnen het sectoroverleg met Bo Geboortezorg en de NBvK stemmen we de vertegenwoordiging in de sector af en vindt uitwisseling van informatie plaats vanuit de vertegenwoordiging binnen het CPZ.

3.5 ONDERZOEK

Het KCKZ informeert de beroepsgroep over onderzoeken en resultaten in de kraamzorg. We onderhouden contact met de onderzoekers en kraamzorgorganisaties die betrokken zijn bij de onderzoeken en denken waar nodig mee over vervolgonderzoek. Inhoudelijke input leveren we verder door deelname aan project en/of stuurgroepen die aan de onderzoeken verbonden zijn.

Aan het einde van dit verslag jaar is gestart met deelname aan het projectteam dat aan de slag gaat met de projectresultaten van SOS/ Flexibele Kraamzorg. Dit eerder door ZonMW gefinancierde onderzoek heeft een vervolgsubsidie gekregen om draagvlak te creëren voor de ervaringen die zijn opgedaan met de flexibele inzet van kraamzorg.

3.6 INNOVATIES

3.6.1 DIGITALE KRAAMZORG

Binnen het projectplan van Babyconnect werken we samen met Bo Geboortezorg, de NBvK en Babyconnect aan digitalisering in de kraamzorg. Digitale gegevensoverdracht wordt een feit zodra de wetwijziging van kracht is en kraamverzorgenden het digitale zorgdossier moeten gaan bijhouden. Een mijlpaal dit jaar was het verkrijgen van een subsidie waarmee alle partijen nog meer menskracht kunnen inzetten voor dit grote project. Voor het Kenniscentrum Kraamzorg ligt de nadruk op de protocollen met betrekking tot digitale gegevensuitwisseling. Deze zijn voor de sector en de zorgprofessionals beschikbaar en de reeds bestaande landelijke protocollen worden aangepast zodat ze passend zijn in de nieuwe situatie.

Ook zijn er gesprekken gevoerd met Vilans over het gebruik van het protocol-len platform dat zij ontwikkeld hebben voor de VV&T sector. Dit platform sluit qua inhoud en gebruiksvriendelijkheid uitstekend aan bij de kraamzorgsector en kan als format dienen voor een nieuw te ontwikkelen deel van de website en app voor de landelijke protocollen en handelingen kraamzorg.

3.6.2 KRAAMVERZORGENDEN VAN DE TOEKOMST

De afgelopen jaren heeft de kraamzorg als sector niet stil gezeten. Het KCKZ is in de kraamzorgsector verantwoordelijk voor de inhoud van de kraamzorg en de professionalisering van het vak. Verschillende wetenschappelijke onderzoeken en visievormingen uit de sector, zoals Zinnige Kraamzorg, dragen bij aan de (veranderende) rol van de kraamzorg in de geboortezorgketen. Voortschrijdend inzicht leidde er in 2021 toe dat we vanuit het Kenniscentrum Kraamzorg in het kader van het Project visie 2025 geen nieuw visiedocument wilden ontwikkelen naast de recent opgeleverde documenten waar we ook inhoudelijk aan bijgedragen hebben. In plaats daarvan vonden wij het passend om kraamverzorgenden te betrekken in de ontwikkelingen die het dagelijks werk beïnvloeden. Zij leveren immers de zorg aan ouders.

Begin 2021 hebben we digitale interviews en dialoogsessies met tientallen kraamverzorgenden uit heel het land gehouden. Onder leiding van onderzoeker Fleur Lambermont zijn we zijn in gesprek gegaan over:

1. Trends en ontwikkelingen in maatschappij en (kraam)zorg; we hebben inzichtelijk gemaakt wat kraamverzorgenden als de belangrijkste trends en ontwikkelingen ervaren.
2. Waarden van het vak van de kraamverzorgende; samen hebben we de belangrijkste waarden van het vak in kaart gebracht.
3. Toekomstperspectieven op het vak van de kraamverzorgende; we hebben besproken wat kraamverzorgenden nodig hebben om (in de toekomst) hun vak uit te oefenen, met het oog op de belangrijkste waarden, trends en ontwikkelingen.

De uitkomst van deze sessies hebben we samengevat in de december Special van het Vakblad Kraamzorg die aan alle kraamverzorgenden, kraamzorgorganisaties en stakeholders is verstuurd. De inhoudelijke feedback van kraamverzorgenden komt terug in het Meerjarenbeleidsplan 2021-2025 en is input voor de herregistratiecommissie die de eisen voor de norm 2023 gaat samenstellen.

WAARDEN KRAAMZORG

- Alertheid
- Deskundigheid
- Communicatie
- Maatwerk
- Samenwerking
- Vertrouwen

4. FINANCIËN

In de bijlage is een verkorte versie van de jaarcijfers 2021 bijgevoegd.

De maatregelen die ingevoerd zijn in verband met COVID-19 hebben invloed gehad op het aantal accreditaties. Het Kenniscentrum Kraamzorg ontving minder accreditatie aanvragen en/of deze werden uitgesteld. Over geheel 2021 zijn de inkomsten uit accreditaties hierdoor lager dan verwacht wat een effect heeft op het resultaat.

Vanuit het bureau is zoveel mogelijk gestuurd op het beperken van de uitgaven om het tekort zo beperkt mogelijk te houden. Het saldo van de baten en lasten over het boekjaar 2021 betreft een tekort van € 16.000. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de reserves die zijn opgebouwd uit overschotten van voorgaande jaren.

Het effect van de Covid-19 periode heeft een nadelig effect op de reserve positie van het KCKZ. Dit is een punt van aandacht voor het bureau en het bestuur KCKZ en wordt meegenomen in het financiële beleid voor de toekomst.

4.1 VASTE INKOMSTEN

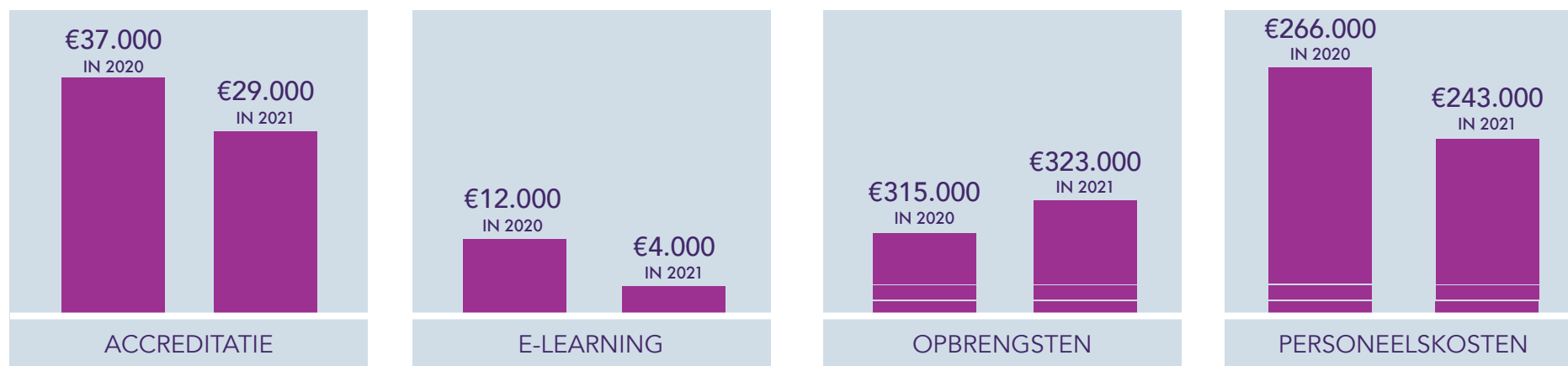
De vaste inkomsten van Kenniscentrum Kraamzorg bestaan uit de (her)registratie van kraamverzorgenden en de accreditatie van (opleidings-)instellingen.

De bedragen voor (her)registratie voor kraamverzorgenden zijn vastgesteld voor de periode vanaf 1 april 2019 tot en met 31 maart 2023 op € 125,- voor vier jaar.

De aanbodaccreditatie is vanaf 1 april 2019 € 150,- per jaar, een instellings-accreditatie is € 800,- per jaar voor een non-profitorganisatie en € 3.500,- voor de andere organisaties, beide voor vier jaar. Instellingsaccreditatie kan ook voor de duur van een jaar afgesloten worden waarbij het bedrag naar rato in rekening wordt gebracht.

4.2 SUBSIDIES

In 2021 heeft het Kenniscentrum Kraamzorg samen met Bo Geboortezorg en de Nederlandse Beroepsvereniging van Kraamverzorgenden (NBvK) een subsidie van het ministerie van VWS toegekend gekregen voor het projectplan met Babyconnect. Binnen dit projectplan werken de partijen samen om digitale gegevensuitwisseling tussen patiënt/cliënt en zorgprofessional in de geboortezorg te realiseren. Het KCKZ richt zich hierbij op de beschikbaarheid van (landelijke) protocollen over digitale gegevensuitwisseling. Ook worden de bestaande protocollen inhoudelijk aangepast aan de nieuwe situatie.

4.4 SPONSORING

Met NIA Care liep de tweejarige samenwerkingsovereenkomst af en is het contract voor de duur van een jaar verlengd. In ruil hiervoor is er een pagina op de website van Kenniscentrum Kraamzorg gevuld met informatie over de producten en leveren we inhoudelijke feedback op vraagstelling vanuit deze partij.

Ook is de samenwerkingsovereenkomst met Philips in 2021 met een jaar verlengd. Philips stelt dit bedrag ter beschikking om het KCKZ in staat te stellen om activiteiten uit te voeren die niet binnen de bestaande begroting passen. Met beide partijen vindt evaluatie van de afspraken plaats om te bekijken óf en in welke vorm de samenwerking in de toekomst voortgezet wordt.

5. TOT SLOT

Met dit Jaarverslag over 2021 legt het Kenniscentrum Kraamzorg verantwoording af over het gevoerde beleid en de daaruit voortvloeiende activiteiten. Het was wederom een jaar van improviseren en aanpassen en rekening houden met het overheidsbeleid inzake Covid-19. Met name het laatste kwartaal waarin de Omikron variant zijn intrede deed, trok een zware wissel op iedereen die in de kraamzorgsector werkzaam is.

Terugkijkend op dit jaar wil ik ook graag een positief punt benoemen. Gedwongen door de beperkende maatregelen hebben we als sector een snellere ontwikkeling op het gebied van digitalisering doorgemaakt. Dit zien we terug in het digitale scholingsaanbod en overlegvormen waaraan deelgenomen wordt. Voor ons als team KCKZ is digitaal vergaderen zoals intern als extern nu normaal in plaats van een uitzondering. We werken thuis indien de functie en situatie het toelaat en hebben een efficiënte manier van (samen) werken ontdekt. Deze ervaring nemen we mee naar het volgende jaar waarin we ons gaan voorbereiden op de ontwikkeling van nieuwe (her)registratie eisen en ons onverminderd inzetten voor de profilering en positionering van het vak kraamverzorgende.

Esther van der Zwan, directeur
zwan@kenniscentrumkraamzorg.nl
Hoofddorp, juni 2022

BALANS

PER 31 DECEMBER 2021

(Na resultaatbestemming, afgerond
op duizend euro's)

Bijlagen Stichting Kenniscentrum Kraamzorg, Hoofddorp

ACTIVA	2021 IN €	2020 IN €
Vaste activa	4.000	4.000
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	13.000	13.000
Vorderingen	8.000	14.000
Sub totaal	21.000	27.000
Liquide middelen	672.000	705.000
Totaal	697.000	736.000
PASSIVA	2021 IN €	2020 IN €
Reserves		
Saldo reserve	8.000	53.000
Overschot c.q tekort verslagjaar	-16.000	-46.000
Sub totaal	-8.000	7.000
Langlopende schulden		
Vooruit ontvangen bedragen	387.000	440.000
Kortlopende schulden		
Vooruit ontvangen bedragen	289.000	257.000
Belastingen	13.000	14.000
Overige schulden	8.000	8.000
Overlopende passiva	7.000	10.000
Sub totaal	317.000	289.000
Totaal	696.000	736.000

BATEN	2021 IN €	2020 IN €
Opbrengsten registraties en accreditaties		
Registraties	265.000	249.000
Accreditaties	29.000	37.000
Instellingsaccreditaties	18.000	16.000
Sub totaal	312.000	302.000
Overig	11.000	13.000
Som der baten	323.000	315.000
LASTEN	2021 IN €	2020 IN €
Personeel	243.000	266.000
Register en accreditaties	56.000	47.000
Beleidssterreinen	-13.000	-13.000
E-learning	4.000	12.000
Overige lasten	47.000	48.000
Som van de lasten	337.000	360.000
Saldo	-14.000	-45.000
Financiële baten en lasten	1.670	505
Overschot c.q. tekort	-16.000	-46.000

€

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020 EN 2021

PER 31 DECEMBER 2021

(Afgerond op duizend euro's)

'HET IS ZINVOL EN BEWEZEN EFFECTIEF OM ALLE ZWANGIEREN
CONTINUE BEGELEIDING AAN TE BIEDEN DOOR EEN
KRAAMVERZORGENDE TIJDENS DE PARTUS'